

Analyse marint restråstoff 2022:

Tilgjengelighet og anvendelse av marint restråstoff fra norsk fiskeri- og havbruksnæring

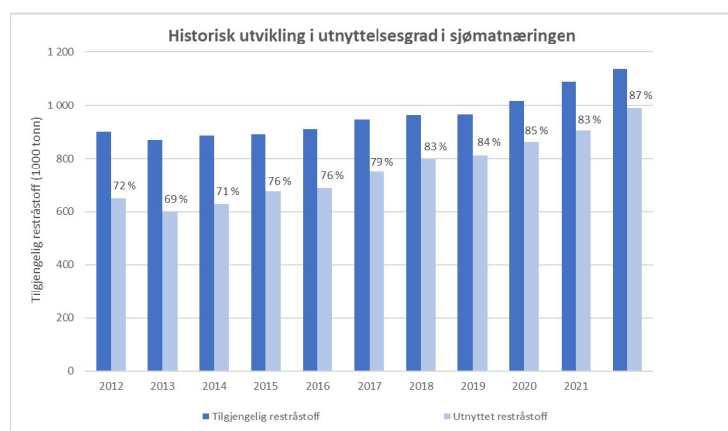
Marint restråstoff utgjør en viktig verdiskapende ressurs i norsk fiskeri- og havbruksnæring. Majoriteten av volumene blir utnyttet på en god måte, men det er likevel et potensial for å øke utnyttelsesgraden, særlig fra hvitfisksektoren. Av fangst og produksjon på ca. 3,76 millioner tonn for samlet norsk sjømatnæring, oppstod det ca. 1 135 000 tonn restråstoff i 2022. Omtrent 87 % eller 989 000 tonn ble utnyttet til ulike typer anvendelser.

Hva er restråstoff?

Som restråstoff defineres det som ikke er primære hovedprodukt ved anvendelse av et råstoff. Eksempler på restråstoff er slo (mage, tarm og andre indre organer), hoder, rygg og spol, skinn og buklist. Primære råstoffer er fisk og skalldyr (krepssdyr og bløtdyr) som oppdrettes og fanges fra norske kvoter i norske farvann og/eller landes i Norge.

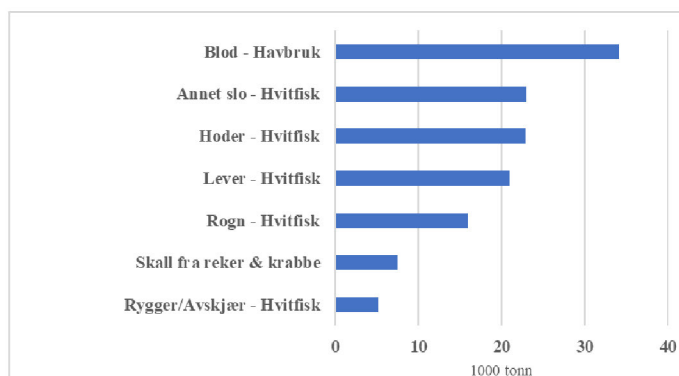
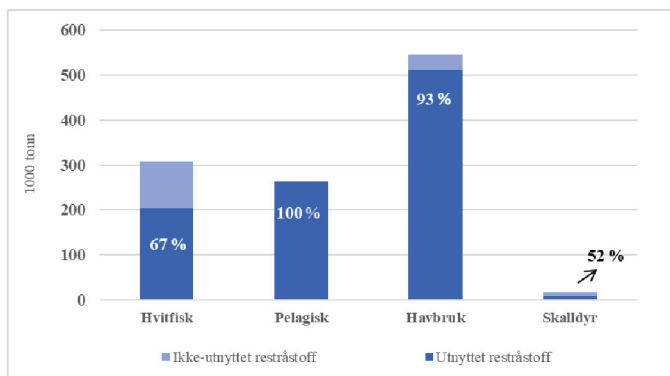
Hvor mye restråstoff utnyttes fra Norsk sjømatnæring?

Samlet utnyttelsesgrad av marint restråstoff i Norsk sjømatnæring i 2022 ble beregnet til 87 %. Fra grafen under kan en se at utnyttelsesgraden økte kontinuerlig til 2021, da det ble sett en svak nedgang. I 2022 er det derimot en betydelig økning, drevet av større volum tilgjengelig fra pelagisk og havbrukssektoren hvor det er høy utnyttelse, samt en sterk økning i landinger av restråstoff i hvitfisksektoren som så en 'all-time-high' på 67 %. Uavhengig av en betydelig økning fra 2021 til 2022, har det samlet sett vært en positiv utvikling de siste årene som skyldes at kystflåten tar vare på stort sett alt av råstoff (inkludert stor-kyst), mens den havgående flåte har introdusert nye fartøy med mulighet for bedre ivaretagelse og prosessering av restråstoff til havs. I tillegg har det blitt utviklet nye markeder forhumant konsum basert på restråstoff utenfor Norges grenser.

Hva utnyttet ikke?

Omtrent 147 000 tonn restråstoff, hovedsakelig fra hvitfisksektoren ble ikke utnyttet i 2022. Dette skyldes særlig sløying eller prosessering ombord de havgående fartøyene hvor restråstoff ikke bringes til land. De største andelenene av ikke-utnyttet restråstoff i 2022 var blod fra havbrukssektoren, samt slo og lever og hoder fra hvitfisksektoren.

Hovedmarkedsområder

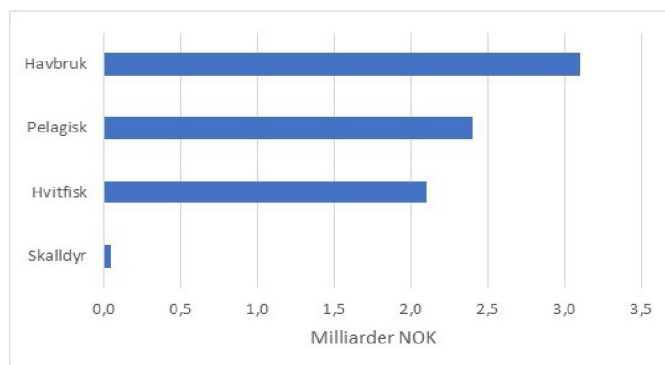
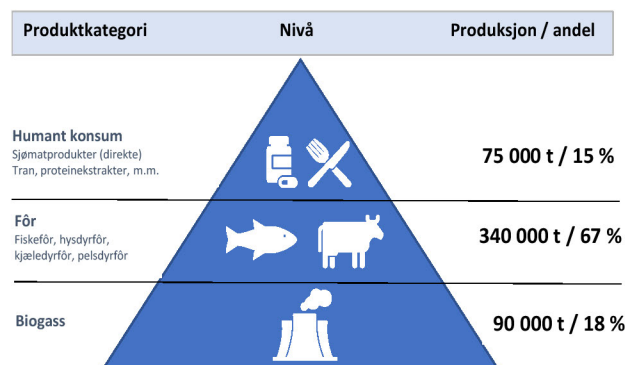
I prosjektserien er det sett på hvilke anvendelser restråstoffet går til, samt hvilke produktgrupper som dannes. Konsumkategorien inneholder ulike typer sjømatprodukter, tran og ekstrakter og er en kategori som har vokst med over 40 % siden 2017.

I 2022 endte ca. 340 000 tonn til ulike fôrprodukter. Dette er, og har vært den største produktgruppen over lengre tid. Fôr kategorien inkluderer fiskefôr, husdyrfôr, kjæledyrfôr og pelsdyrfôr.

Den tredje kategorien er biogass/energi som i hovedsak får sitt råstoff fra K2-restråstoff oppstått som dødfisk i havbruksnæringen.

Overordnet verdieskema

Samlet bruttoverdi omsatt av marint restråstoff er for 2022 beregnet til ca. 7,6 milliarder kroner. Dette var en verdøkning på ca. 3,1 milliarder kroner fra råstoffet industrien hadde som utgangspunkt, estimert til ca. 4,5 milliarder kroner.

Visningsverktøy

Prosjektet har utviklet et visningsverktøy med formål å gjøre det enklere å hente ut data for brukere. Verktøyet er nå oppdatert med 2022-data og kan leses på både norsk og engelsk. Følg linken under for å se nærmere på verktøyet.

<https://www.marintrestrastoff.no/>

Prosjektet er finansiert av Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering (FHF). <https://www.fhf.no/>

Finansiert av:

KONTAKTPERSON:

Magnus Stoud Myhre
+47 908 41 867
magnus.myhre@sintef.no